

прогнителъ устои на българската феодална държава и точели своитъ ятагани, българскиятъ народъ съ кръвта си щѣше да пази придобивкитъ си. Обаче, въ края на XIV. вѣкъ, когато въ западна Европа се почна разцвѣта на градоветъ, когато почваше нова ера за общественото развитие на народитъ, тогава именно българската държава бѣ прѣгазена отъ турцитъ. Въ тази епоха голѣма частъ отъ феодалитъ, за да запазятъ своитъ родови и индивидуални привилегии въ своитъ владения, станали васали на турскитъ султани, воювали рамо до рамо съ тѣхъ противъ царъ Иванъ Шишмана, нѣкои отъ тѣхъ впоследствие приели исляма и останали пакъ като феодали-бегове по своитъ голѣми имения.

Българскитъ властели-феодали, за запазване своитъ груби материални интереси станаха васали на турцитъ, повлѣкоха и частъ отъ българския народъ, съ което станаха причина да се биятъ българи съ българи, единитъ въ защита на отечеството, а другитъ противъ отечеството си въ защита на турцитъ.

Народътъ, който даде книжнина и просвѣта на всички славянски народи и се е гордѣлъ съ своята прогресивна и хуманна мисль; народътъ, който излѣчилъ изъ своитъ хижи богомилитъ — първитъ аграрци и посредствени участници на ренесанса и реформацията на западъ и първата ластовица на великата френска революция, е билъ сведенъ до положението да забрави своя езикъ и народност. Турскиятъ ятаганъ и византийската отрова сж сковали мисълта на цѣлия народъ.

Заклучение

Богомилската школа е туррила началото на българската и славянска култура.

Макаръ че съ своя религиозенъ мистицизъмъ и опортюнизъмъ, богомилитъ не сж могли да изпълнятъ своитъ замисли, все пакъ тѣ сж дали на човѣчеството своя дѣлъ. Нахѣлтвайки въ западна Европа, тѣ не се уплашили отъ огненитъ клади на папската инквизиция, а съ стоицизъмъ се покачвали върху тѣхъ и изгаряли, увѣрени въ правотата на своето учение. Днесъ всѣки може да отрече напълно богомилската теология, догматика и космогония, обаче никой не може да откаже богомилския духъ на свобода, който освобождава човѣшкия разумъ отъ авторитета на библейскитъ патриарси, а така сжщо и този на тогавашнитъ папи и патриарси, които сж се представяли като единствени намѣстници на Бога, на земята и сж искали да разполагатъ съ живота, имота и честта на вѣрващитъ християни.